Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (dziewiąta izba)

z dnia 2 października 2014 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Wspólna polityka rolna — Rozporządzenie (WE) nr 2419/2001 — Zintegrowany system zarządzania niektórymi systemami pomocy i ich kontroli — Wniosek o przyznanie pomocy obszarowej — Artykuł 33 — Sankcje — Nieprawidłowości popełnione umyślnie

W sprawie C-525/13

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Hof van Cassatie (Belgia) postanowieniem z dnia 26 września 2013 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 3 października 2013 r., w postępowaniu:

Vlaams Gewest

przeciwko

Heidi Van Den Broeck,

TRYBUNAŁ (dziewiąta izba),

w składzie: M. Safjan, prezes izby, J. Malenovský i K. Jürimäe (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: N. Wahl,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając procedurę pisemną,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Vlaams Gewest przez J. Fransena, advocaat,

— w imieniu H. Van Den Broeck przez K. Van Wynsbergego, advocaat,

— w imieniu Komisji Europejskiej przez H. Kranenborga oraz G. von Rintelena, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

* Język postępowania: niderlandzki.

Wyrok

1 Niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 33 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2419/2001 z dnia 11 grudnia 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli niektórych wspólnotowych systemów pomocy ustanowionych rozporządzeniem Rady (EWG) nr 3508/92 (Dz.U. L 327, s. 11), po zmianach wprowadzonych rozporządzeniem Komisji (WE) nr 118/2004 z dnia 23 stycznia 2004 r. (Dz.U. L 17, s. 7) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2419/2001"), w związku z art. 31 ust. 2 tego rozporządzenia.

2 Wniosek ten został przedstawiony w ramach sporu, jaki zaistniał pomiędzy Vlaams Gewest (regionem flamandzkim) a H. Van Den Broeck w przedmiocie odzyskania przez ten organ całej kwoty pomocy dla roślin uprawnych, jaką H. Van Den Broeck otrzymała w odniesieniu do zbiorów w 2003 r., a to ze względu na to, że złożony przez nią wniosek o przyznanie pomocy zawierał umyślne nieprawidłowości.

Ramy prawne

Rozporządzenie (EWG) nr 3508/92

3 Artykuł 1 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3508/92 z dnia 27 listopada 1992 r. ustanawiającego zintegrowany system zarządzania i kontroli niektórych wspólnotowych systemów pomocy (Dz.U. L 355, s. 1), po zmianach wprowadzonych rozporządzeniem Rady (WE) nr 1593/2000 z dnia 17 lipca 2000 r. (Dz.U. L 182, s. 4) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 3508/92") stanowi:

„Każde państwo członkowskie tworzy zintegrowany system zarządzania i kontroli, zwany dalej »zintegrowanym systemem«, stosowany:

a) w sektorze upraw roślinnych:

   i) do systemu wsparcia dla producentów niektórych roślin uprawnych ustanowionego rozporządzeniem [Rady] (WE) nr 1251/1999 [z dnia 17 maja 1999 r. ustanawiającym system wsparcia dla producentów niektórych roślin uprawnych (Dz.U. L 160, s. 1), po zmianach wprowadzonych rozporządzeniem Rady z dnia 14 grudnia 1999 r. (Dz.U. L 327, s. 12)];

   ii) do systemu wsparcia dla producentów ryżu ustanowionego przez art. 6 rozporządzenia [Rady] (WE) nr 3072/95 [z dnia 22 grudnia 1995 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku ryżu (Dz.U. L 329, s. 18), po zmianach wprowadzonych rozporządzeniem Rady (WE) nr 2072/98 z dnia 28 września 1998 r. (Dz.U. L 265, s. 4)];

   iii) do specjalnych środków dotyczących niektórych roślin strączkowych wprowadzonych przez rozporządzenie [Rady] (WE) nr 1577/96 [z dnia 30 lipca 1996 r. wprowadzające szczególny środek w odniesieniu do niektórych roślin strączkowych (Dz.U. L 206, s. 4), po zmianach wprowadzonych rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1826/94 z dnia 22 września 1997 r. (Dz.U. L 260, s. 11)];

b) w sektorze inwentarza żywego:

   […]

   iii) do płatności bezpośrednich na mocy art. 19 rozporządzenia Rady (WE) nr 1255/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych [(Dz.U. L 160, s. 48)],

[…]”.

4 Artykuł 6 ust. 1 i 6 tego rozporządzenia stanowi:

„1. W celu zakwalifikowania się do jednego lub więcej systemów Wspólnoty objętych niniejszym rozporządzeniem każdy rolnik składa co roku wniosek o przyznanie pomocy obszarowej, wskazujący:

— działki rolne, w tym obszary pod uprawę roślin paszowych, oraz działki rolne objęte wyłączeniem spod uprawy i inne odłogowane,

— w danym [odpowiednim] przypadku wszelkie inne niezbędne informacje określone bądź w rozporządzeniach dotyczących systemów Wspólnoty, bądź przez zainteresowane państwa członkowskie.

[…]

6. Dla każdej z zadeklarowanych działek rolnych rolnik wskazuje obszar i jego położenie, która to informacja musi umożliwić zidentyfikowanie działki w systemie identyfikacji działek rolnych”.

Rozporządzenie nr 2419/2001

5 Rozporządzenie nr 2419/2001 określa szczegółowe zasady stosowania systemu zintegrowanego.

6 Motywy 32–34 tego rozporządzenia mają następujące brzmienie:

„(32) W celu skutecznej ochrony interesów finansowych Wspólnoty należy przyjąć odpowiednie środki zwalczania nieprawidłowości i nadużyć. Z uwagi na odmienny charakter poszczególnych systemów pomocy odrębne przepisy powinny zostać wprowadzone dla systemów pomocy obszarowej z jednej strony, [a] z drugiej strony systemów pomocy w odniesieniu do żywego inwentarza.

(33) Obniżki i wyłączenia powinny zostać ustanowione z uwzględnieniem zasady proporcjonalności oraz szczególnych problemów związanych z przypadkami siły wyższej, jak również wyjątkowymi i zwykłymi okolicznościami. Takie obniżki i wyłączenia powinny zostać uszeregowane zgodnie z powagą [należy stopniować w zależności od wagi popełnionej] nieprawidłowości oraz powinny przewidywać [mogą polegać nawet na] całkowite[ym] wyłączenie[u] na określony czas z jednego lub kilku systemów pomocy.

(34) Przepisy dotyczące obniżek i wyłączeń powinny uwzględniać szczegóły różnych systemów pomocy z zastrzeżeniem zintegrowanego systemu [cechy charakterystyczne różnego rodzaju rodzajów pomocy składających się na system zintegrowany]. W odniesieniu do wniosków o pomoc obszarową nieprawidłowości zazwyczaj dotyczą części obszarów, a zawyżone zgłoszenia odnoszące się do jednej działki mogą zostać skompensowane zaniżonymi zgłoszeniami pozostałych działek z tej samej grupy upraw […]. W odniesieniu do wniosków o pomoc obszarową, w przypadku których stwierdzone zostały nieprawidłowości, należy przewidzieć możliwość, by w ramach pewnego marginesu tolerancji wnioski o pomoc powinny jedynie być poprawiane, a obniżki zaczynać się dopiero po przekroczeniu tego marginesu […]”.

7 Zgodnie z brzmieniem art. 2 lit. i) tego rozporządzenia przez wniosek o przyznanie pomocy obszarowej (wniosek o pomoc obszarową) należy rozumieć:

„wniosek o wypłatę pomocy w ramach systemów pomocy, w rozumieniu art. 1 ust. 1 lit. a) oraz art. 1 ust. 1 lit. b) [ppkt] (iii) rozporządzenia (EWG) nr 3508/92, łącznie z deklaracją innego rodzaju użytkowania obszaru, w szczególności deklaracja[ą] obszaru uprawy paszowej do celów wniosków o pomoc w odniesieniu do żywego inwentarza”.

8 Rozdział I tytułu IV rozporządzenia nr 2419/2001, zatytułowany „Ustalenia w odniesieniu do wniosków o pomoc obszarową”, składa się z art. 30–35. Artykuł 30 tego rozporządzenia, zatytułowany „Zasady ogólne”, brzmi następująco:

„Do celów tego rozdziału wyróżnia się następujące grupy upraw:

a) obszary uprawy paszowej zadeklarowane w celach art. 12 rozporządzenia [Rady] (WE) nr 1254/1999 [z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku wołowiny i cielęciny (Dz.U. L 160, s. 21)];

b) obszary uprawy paszowej inne niż teren pastwiskowy oraz inne niż obszary użytkowane do produkcji roślin uprawnych w rozumieniu art. 13 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 1254/1999, zadeklarowane do celów art. 13 tego rozporządzenia;

c) pastwisko w rozumieniu art. 13 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 1254/1999, zadeklarowane do celów art. 13 tego rozporządzenia;

d) trwałe użytki zielone zadeklarowane do celów art. 19 rozporządzenia [Rady] (WE) nr 1255 [z dnia 17 maja 1999 r.];

e) obszary uprawne, do których stosowane są różne stawki pomocy;

f) grunty odłogowane oraz, gdzie stosowe [w tym także w odpowiednim przypadku] grunty odłogowane, do których stosowane są różne stawki pomocy”.

9 Zgodnie z brzmieniem art. 31 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 2419/2001, zatytułowanym „Podstawa obliczania”:

„1. Jeżeli stwierdzi się, że obszar należący do danej grupy upraw jest większy niż zadeklarowany we wniosku o pomoc, zadeklarowany obszar stosowany jest do obliczania pomocy.

2. Bez uszczerbku dla obniżek i wyłączeń zgodnych z art. 32–35, jeżeli obszar zadeklarowany we wniosku o pomoc przekracza ustalony obszar dla [tej samej] grupy upraw w wyniku kontroli administracyjnej lub kontroli na miejscu, pomoc obliczana jest w oparciu o obszar ustalony dla tej grupy upraw”.

10 Artykuł 32 tego rozporządzenia, zatytułowany „Obniżki i wyłączenia w przypadku zawyżonych zgłoszeń”:

„1. Jeżeli w odniesieniu do danej grupy upraw obszar zadeklarowany przekracza obszar ustalony zgodnie z art. 31 ust. 2, pomoc obliczana jest na podstawie obszaru ustalonego, pomniejszonego o dwukrotność stwierdzonej różnicy, jeśli różnica jest większa niż 3% lub dwa hektary, lecz nie więcej niż 20% ustalonego obszaru.

Jeśli różnica jest większa niż 20% obszaru ustalonego, pomoc obszarowa nie jest przyznawana dla danej grupy upraw.

2. Jeżeli w odniesieniu do całości ustalonego obszaru objętego wnioskiem o pomoc w ramach systemów pomocy określonych w art. 1 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (EWG) nr 3508/92 zadeklarowany obszar przekracza obszar ustalony zgodnie z art. 31 ust. 2 o więcej niż 30%, rolnikowi odmawia się udzielenia pomocy, do jakiej byłby uprawniony na podstawie art. 31 ust. 2 w danym roku kalendarzowym w ramach tych systemów pomocy.

Jeżeli różnica jest większa niż 50%, rolnik ponownie [również] zostaje wykluczony z otrzymywania pomocy do kwoty równej tej, która odpowiada różnicy pomiędzy zadeklarowanym obszarem i obszarem ustalonym zgodnie z art. 31 ust. 2. Ta kwota podlega odliczeniu od wszelkich wypłat w ramach jakichkolwiek systemów pomocy określonych w art. 1 ust. 1 rozporządzenia […] nr 3508/92, do których rolnik jest uprawniony w kontekście składanych przez niego [siebie] wniosków w okresie trzech lat następujących po roku kalendarzowym, w którym dokonano [tych] ustaleń. Jeżeli kwota nie może podlegać w całości odliczeniom od tych wypłat pomocy, kwota pozostająca do spłaty zostaje anulowana”.

11 Artykuł 33 tego rozporządzenia, zatytułowany „Umyślne nieprzestrzeganie”, stanowi:

„W przypadku gdy różnice między zadeklarowanym obszarem a obszarem ustalonym zgodnie z art. 31 ust. 2 wynikają z nieprawidłowości [umyślnych], pomoc, do której rolnik byłby uprawniony na podstawie art. 31 ust. 2 w ramach danego systemu pomocy, nie jest mu przyznawana w danym roku kalendarzowym.

Ponadto w przypadku gdy różnica jest większa niż 20% ustalonej powierzchni, rolnik zostaje wykluczony ponownie [również] z otrzymywania pomocy równej kwocie, która odpowiada różnicy między powierzchnią zadeklarowaną a powierzchnią ustaloną zgodnie z art. 31 ust. 2. Ta kwota podlega odliczeniu od wszelkich wypłat pomocy w ramach jakichkolwiek systemów pomocy określonych w art. 1 ust. 1 rozporządzenia (EWG) nr 3508/92, do których rolnik jest uprawniony w kontekście składanych przez niego wniosków w okresie trzech lat następujących po roku kalendarzowym, w którym dokonano [tych] ustaleń. Jeżeli kwota nie może podlegać w całości odliczeniom od tych wypłat pomocy, kwota pozostająca do spłaty zostaje anulowana”.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytanie prejudycjalne

12 Heidi Van Den Broeck jest właścicielką gospodarstwa rolnego. W dniu 9 maja 2003 r. złożyła ona do Vlaams Gewest w odniesieniu do roku zbiorów w 2003 r. wniosek o przyznanie pomocy obszarowej w rozumieniu art. 2 lit. i) rozporządzenia nr 2419/2001. Wniosek ten dotyczył różnego rodzaju upraw, a mianowicie kukurydzy (78,34 ha) i grochu zbieranego w stanie suchym (8,2 ha), a także gruntów odłogowanych (10,08 ha).

13 W dniu 30 stycznia 2004 r. H. Van Den Broeck otrzymała pomoc na łączną kwotę 21 072,42 EUR. Nie przyznano jej jednak żadnej pomocy w odniesieniu do działki przewidzianej na uprawę grochu zbieranego w stanie suchym, gdyż Vlaams Gewest stwierdził, że groch ten nie był z niej zbierany jako „suchy”. Groch świeży, w odróżnieniu do grochu „suchego”, nie jest bowiem uznawany za roślinę uprawną kwalifikującą do przyznania tego rodzaju pomocy.

14 W dniu 30 czerwca 2005 r. Vlaams Gewest zażądał na podstawie art. 33 rozporządzenia nr 2419/2001 zwrotu kwoty całej pomocy wypłaconej H. Van Den Broeck w odniesieniu do wszystkich innych niż groch roślin uprawnych ze względu na to, że złożony przez nią w 2003 r. wniosek o przyznanie pomocy zawierał umyślne nieprawidłowości.

15 Ponieważ H. Van Den Broeck nie zwróciła żądanej kwoty, Vlaams Gewest zatrzymał zaliczkę na poczet płatności jednolitej dla gospodarstwa za zbiory w 2005 r. Heidi Van Den Broeck zaskarżyła tę decyzję Vlaams Gewest przed rechtbank van eerste aanleg te Brussel (sądem rejonowym w Brukseli), wnosząc w szczególności o stwierdzenie, że pomoc za zbiory grochu była jej należna, a także że pomoc wypłacona za zbiory w 2003 r. została jej przyznana w sposób definitywny.

16 W dniu 22 stycznia 2008 r. rechtbank van eerste aanleg te Brussel rozstrzygnął, że za działkę, na której dokonano zbioru grochu, nie należała się żadna pomoc, lecz że Vlaams Gewest błędnie postanowił żądać zwrotu całości przyznanej pomocy. Wyrok ten został potwierdzony przez hof van beroep te Brussel (sąd apelacyjny w Brukseli), który jednak uznał, że nieprawidłowość w złożonym przez H. Van Den Broeck wniosku została popełniona umyślnie. Vlaams Gewest zakwestionował wydany przez hof van beroep te Brussel wyrok skargą kasacyjną.

17 Hof van Cassatie (belgijski trybunał kasacyjny) stoi na stanowisku, że należy dokonać wykładni art. 33 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2419/2001 w zakresie dotyczącym kwestii tego, czy „pomoc, do której rolnik byłby uprawniony" i która nie została mu przyznana tytułem kary, jest pomocą, do której rolnik byłby uprawniony na podstawie art. 31 ust. 2 tego rozporządzenia, czyli kwotą obliczaną w oparciu o obszar ustalony dla danej grupy upraw, czy też chodzi tu o pomoc przyznaną w ramach danego systemu pomocy takiego jak ten wskazany w art. 1 ust. 1 rozporządzenia nr 3508/92. W tym ostatnim przypadku kwota pomocy, której odmówiono, odpowiadałaby kwocie całej pomocy przyznanej w zastosowaniu systemu pomocy, którego część stanowi pomoc dotyczącą grupy upraw, w odniesieniu do której dopuszczono się nieprawidłowości.

18 W tych okolicznościach Hof van Cassatie postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 33 ust. 1 [akapit pierwszy] rozporządzenia […] nr 2419/2001 […] należy interpretować w ten sposób, że odmowa przyznania w odniesieniu do danego roku kalendarzowego »pomocy, do której rolnik byłby uprawniony na podstawie art. 31 ust. 2 w ramach danego systemu pomocy« dotyczy pomocy należnej na podstawie »danego systemu pomocy« w rozumieniu art. 1 ust. 1 rozporządzenia […] nr 3508/92 […], tak że należy odmówić udzielenia nie tylko pomocy za »daną grupę upraw«, lecz całej pomocy przyznawanej w ramach jednego z wymienionych tam systemów pomocy, które obejmują daną grupę upraw?".

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

19 Zadając to pytanie, sąd odsyłający zastanawia się w istocie, czy wykładni art. 33 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2419/2001 należy dokonywać w taki sposób, że w przypadku stwierdzenia umyślnej nieprawidłowości, jakiej dopuszczono się przy składaniu wniosku o przyznanie pomocy obszarowej, należy pozbawić rolnika całej kwoty pomocy, do której byłby uprawniony w zastosowaniu systemu pomocy, w ramach którego został złożony ten wniosek i w ramach którego przysługiwałaby pomoc dla grupy upraw, której dotyczyła ta nieprawidłowość, czy też kara ta winna się ograniczać do pomocy dotyczącej tej grupy upraw.

20 W tym względzie z art. 33 akapit pierwszy tego rozporządzenia wynika, że zakres przewidzianej w tym rozporządzeniu kary zależy od znaczenia, jakie należy przypisać wyrażeniom „dany system pomocy" oraz „grupa upraw", zawartym odpowiednio w tym przepisie oraz w art. 31 ust. 2 tego rozporządzenia.

21 Jeśli chodzi o użyte w art. 33 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2419/2001 wyrażenie „dany system pomocy", należy podkreślić, że zgodnie z brzmieniem art. 2 lit. i) tego rozporządzenia systemy, w ramach których można złożyć wniosek o przyznanie pomocy obszarowej, to systemy pomocowe,

o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. a) i art. 1 ust. 1 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia nr 3508/92. Do tych różnego rodzaju systemów należy wskazany w art. 1 ust. 1 lit. a) ppkt (i) tego rozporządzenia system wsparcia dla producentów niektórych roślin uprawnych ustanowiony rozporządzeniem nr 1251/1999.

22 W ramach zawisłego w postępowaniu głównym sporu działki określone w rozpatrywanym wniosku o przyznanie pomocy obszarowej zostały w nim zadeklarowane w celu otrzymania pomocy w ramach systemu wsparcia dla niektórych roślin uprawnych przewidzianego w rozporządzeniu nr 1251/1999. Należy więc uznać ten szczególny system pomocy za „dany system pomocy" w rozumieniu art. 33 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2419/2001.

23 Jeśli chodzi o pojęcie „grupy upraw", do którego odnosi się art. 31 ust. 2 rozporządzenia nr 2419/2001, należy podnieść, że jest ono używane w szczególności w celu określenia podstawy obliczania pomocy, do której rolnik mógłby jeszcze być uprawniony w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości we wniosku o przyznanie pomocy obszarowej złożonego w ramach danego szczególnego systemu czy też danych szczególnych systemów pomocy.

24 W tym względzie należy przypomnieć, że przepis ten nie przewiduje kary, lecz ogranicza się do określenia, z zastrzeżeniem obniżek i wyłączeń określonych w art. 32–35 rozporządzenia nr 2419/2001, zasad umożliwiających określenie powierzchni kwalifikującej się do udzielenia – w ramach danego systemu czy też systemów – pomocy będącej przedmiotem wniosku o przyznanie pomocy obszarowej, w sytuacji gdy należy uznać, że powierzchnia zadeklarowana w tym wniosku jest większa niż ta określona przez właściwe władze w efekcie przeprowadzonej kontroli (zob. podobnie wyrok Haug, C-286/05, EU:C:2006:296, pkt 24).

25 Z brzmienia art. 31 ust. 2 tego rozporządzenia wynika, że w takim przypadku przy obliczaniu kwoty pomocy pod uwagę brana jest jedynie powierzchnia „[tej samej] grupy upraw", określona przez właściwe władze w efekcie przeprowadzonej kontroli. W celu zastosowania tego przepisu należy zatem dokonać rozróżnienia pomiędzy różnego rodzaju zadeklarowanymi we wniosku o przyznanie pomocy obszarowej powierzchniami w zależności od tego, do której – spośród tych wymienionych w art. 30 tego rozporządzenia – grupy upraw należą.

26 W rozumieniu zaś tego art. 30, a także art. 32 rozporządzenia nr 2419/2001, pojęcie „grupy upraw" posiada szczególne znaczenie i nie można go rozumieć, jak świadczy o tym w szczególności użycie słowa „uprawy" w liczbie mnogiej, jako oznaczającego ogół powierzchni przeznaczonych na jedną i tę samą szczególną uprawę. Z art. 30 tego rozporządzenia wynika bowiem, że pojęcie „grupy upraw" jest szersze i dotyczy ogółu powierzchni zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pomocy obszarowej, które zostały odpowiednio przeznaczone albo na pastwiska, albo na trwałe użytki zielone, albo na inne uprawy, „do których stosowane są różne stawki pomocy", albo też na odłogowanie.

27 Grupa upraw, o której mowa w art. 30 akapit pierwszy lit. e) tego rozporządzenia, oznacza więc ogół powierzchni przeznaczonych na uprawy zadeklarowane we wniosku o przyznanie pomocy obszarowej, nawet jeśli do każdej z nich stosowana jest inna stawka pomocy.

28 Wynika z tego, że powierzchnie przeznaczone na rośliny uprawne, które – w kontekście sporu w postępowaniu głównym – zostały zadeklarowane w ramach systemu pomocy ustanowionego w rozporządzeniu nr 1251/1999, stanowią łącznie w całości grupę upraw, gdyż są przeznaczone na uprawy, „do których stosowane są różne stawki pomocy" w rozumieniu art. 30 akapit pierwszy lit. e) rozporządzenia nr 2419/2001.

29 Z powyższego wynika, że w celu ustalenia, czym jest pomoc, do której rolnik byłby uprawniony i o której mowa w art. 33 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2419/2001, należy uwzględnić ogół przeznaczonych na rośliny uprawne powierzchni zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pomocy obszarowej w ramach systemu ustanowionego rozporządzeniem nr 1251/1999, gdyż stanowią one w całości grupę upraw w rozumieniu art. 30 rozporządzenia nr 2419/2001.

30 Wynika z tego, że art. 33 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2419/2001 należy rozumieć w ten sposób, że popełniona umyślnie w takim wniosku nieprawidłowość pozbawia rolnika całości pomocy, do której byłby uprawniony w ramach tego systemu w odniesieniu do zadeklarowanych przezeń powierzchni przeznaczonych na różnego rodzaju rośliny uprawne.

31 Za wyciągnięciem takiego wniosku przemawiają także realizowane przez rozporządzenie nr 2419/2001 cele. Polegają one, jak stanowi motyw 32 tego rozporządzenia, na przyjmowaniu – w ramach wdrażania różnego rodzaju systemów pomocy należących do systemu zintegrowanego – odpowiednich środków służących zwalczaniu nieprawidłowości i nadużyć, efektem czego realizowany jest cel skutecznej ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej. Zgodnie z motywem 33 tego rozporządzenia środkiem do osiągnięcia tego celu jest stosowanie obniżek i wyłączeń uwzględniających wagę nieprawidłowości, jakich dopuszczono się we wniosku o przyznanie pomocy, a które to obniżki i wyłączenia mogą polegać nawet na całkowitym wyłączeniu na określony czas z jednego lub kilku systemów pomocy (zob. analogicznie wyrok Agrargenossenschaft Pretzsch, C-417/00, EU:C:2002:715, pkt 35–39).

32 W tych okolicznościach przyjęcie wykładni art. 33 rozporządzenia nr 2419/2001 sprowadzającej się do karania nieprawidłowości umyślnych, jako tych najpoważniejszych, jest zgodna z celem realizowanym w ramach systemu kar, który ma wystarczająco odstraszający charakter i jest wystarczająco skuteczny, by zwalczać nieprawidłowości, a także nadużycia popełniane we wnioskach o przyznanie pomocy obszarowej (zob. analogicznie wyrok National Farmers' Union i in., C-354/95, EU:C:1997:379, pkt 51).

33 Kara polegająca na wyłączeniu rolnika z systemu pomocowego ma bowiem szczególnie odstraszający charakter i, co za tym idzie, jest ona skutecznym środkiem zwalczania licznych nieprawidłowości w ramach pomocy dla rolnictwa, które – powodując istotne obciążenie budżetu Unii – mogą zaszkodzić środkom podejmowanym przez instytucje unijne w tej dziedzinie (zob. podobnie wyroki: Käserei Champignon Hofmeister, C-210/00, EU:C:2002:440, pkt 38; Bonda, C-489/10, EU:C:2012:319, pkt 29).

34 W świetle powyższego na zadane pytanie prejudycjalne należy udzielić odpowiedzi, że art. 33 akapit pierwszy rozporządzenia nr 2419/2001 należy interpretować w ten sposób, iż w przypadku stwierdzenia umyślnej nieprawidłowości we wniosku o przyznanie pomocy obszarowej należy pozbawić rolnika całej kwoty pomocy, do której byłby uprawniony w zastosowaniu systemu pomocy, w ramach którego został złożony ten wniosek i w ramach którego przysługiwałaby pomoc w odniesieniu do grupy upraw, której dotyczyła ta nieprawidłowość.

W przedmiocie kosztów

35 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (dziewiąta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 33 akapit pierwszy rozporządzenia Komisji (WE) nr 2419/2001 z dnia 11 grudnia 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli niektórych wspólnotowych systemów pomocy ustanowionych rozporządzeniem Rady (EWG) nr 3508/92, ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Komisji (WE) nr 118/2004 z dnia 23 stycznia 2004 r., należy interpretować w taki sposób, że w przypadku stwierdzenia umyślnej nieprawidłowości we wniosku o przyznanie pomocy obszarowej należy pozbawić rolnika całej

kwoty pomocy, do której byłby uprawniony w zastosowaniu systemu pomocy, w ramach którego został złożony ten wniosek i w ramach którego przysługiwałaby pomoc w odniesieniu do grupy upraw, której dotyczyła ta nieprawidłowość.

Podpisy